

FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR HÅLLSTA SAMFÄLLIGHETS GRUNDVATTENTÄKT, GNESTA KOMMUN

2008-12-17

SWECO ENVIRONMENT AB
Stockholm

Anna Lundgren

Joachim Onkenhout

Uppdragsnummer 1133 109

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Hållsta samfällighet grundvattentäkt. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktsson, primär och sekundär skyddszon.

I samtliga zoner gäller de restriktioner och anvisningar som gäller generellt för skyddsområden, bland annat Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) samt spridning av bekämpningsmedel (SNFS 1997:2).

Bilaga A: Allmänna upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna

Här beskrivs skyddsföreskrifternas mål och syfte, miljöbalkens allmänna hänsynsregler och övriga upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna.

Bilaga B: Zonindelning av vattenskyddsområdet

Här anges kortfattat vilka kriterier som ligger till grund för indelningen av vattenskyddsområdet i olika zoner.

pm02s 2008-04-30

SWECO
VATTEN & MILJÖ
Gjörwellsgatan 22
Box 34044, 100 26 Stockholm
Telefon 08-695 60 00
Telefax 08-695 60 10

Anna Lundgren
Telefon direkt 08-695 13 41
Mobil 076-768 80 05
annaa.lundgren@sweco.se
Uppdrag 1133 109; AALG
p:\1125\1133109 vso_hållsta\21
rapporter\skyddsföreskrifter_vso_hållsta.doc

SWECO ENVIRONMENT AB
Org.nr 556346-0327, säte Stockholm
Ingår i SWECO-koncernen
www.sweco.se

1 (27)

Bilaga C: Definitioner av begrepp

Här finns definitioner av olika begrepp som används i skyddsföreskrifterna.

Bilaga D: Generella bestämmelser och information

Här anges exempel på hänvisningar och referat av annan lagstiftning och förordningar som gäller generellt. Dessa restriktioner gäller antingen överallt eller aktiveras av annan lagstiftning då ett vattenskyddsområde inrättas och kan därmed inte anses vara orsakade av skyddsföreskrifterna för ett specifikt vattenskyddsområde. Under rubriken återfinns även allmänna rekommendationer och anvisningar för verksamheter inom skyddsområdet som anses vara speciellt viktig. Sammanställningen är inte fullständig; det kan finnas eller kan komma att finnas ytterligare regleringar.

Denna text blir aktuell först då länsstyrelsen i Södermanlands län fattar beslut om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter

BESLUT OM VATTENSKYDDSOMRÅDE MED SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR HÅLLSTA SAMFÄLLIGHETS GRUNDVATTENTÄKT

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen i Södermanlands län om vattenskyddsområde för Hållsta samfällighets grundvattentäkt med intagsbrunnen för huvudvattentäkten belägen på fastigheten Hållsta 5:1. Skyddsområdet skall ha den omfattning som framgår av bifogad karta. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon, primär och sekundär skyddszon.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan respektive zon.

Detta beslut träder ikraft dagen för länsstyrelsens beslut.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Vattentäkt: Hållsta samfällighets, grundvattentäkt, bergborrade brunnar.
Skyddsvärde: Högt bl.a. p.g.a. avsaknad av reservvattentäkt
Markanvändning: Skogsmark samt fastigheter
Vattenkvalitet: Tjänligt
Övrigt: Vattentäkten utgörs av ett brunnsområde med sammanlagt tre bergborrade brunnar och ett vattenverk (med EKP).
Status: Fastställt....datum
Kontaktperson: Joachim Onkenhout
Projektnummer: 1133 109

§ 1 Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktssonverksamhet förbjuden. Området bör vara inhägnat och försett med lås.

§ 2 Petroleumprodukter m.m.

Primär skyddsson	Sekundär skyddsson
Annan hantering än transport av mer än 250 liter petroleumprodukter får ej ske utan tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma föreskrift som i primär skyddsson.
Fordonstvätt är förbjuden utanför för ändamålet avsedda tvättanläggningar.	Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed liknande produkter är förbjuden utanför för ändamålet avsedda tvättanläggningar.

pm02s 2008-04-30

§ 3 Bekämpningsmedel

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden .	Annan hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Annan hantering än transport av biologiska bekämpningsmedel är förbjuden .	Annan hantering än transport av biologiska bekämpningsmedel erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 4 Växtnäringsämnen m.m.

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Yrkesmässig spridning av handelsgödsel erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Yrkesmässig spridning av naturgödsel erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Spridning av slam eller urin från reningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjuden .	Spridning av slam eller urin från reningsverk eller enskild reningsanläggning kräver tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.

§ 5 Enskilda avlopp

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nytablering av infiltrationsanläggning för hushållspillvatten är förbjuden .	Nytablering av infiltrationsanläggning för hushållspillvatten får ej ske utan tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.

§ 6 Avloppsvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Utsläpp av orenat/renat avloppsvatten (annat än det som härrör från enskilda avloppsanläggningar) är förbjudet .	Utsläpp av orenat avloppsvatten är förbjudet .
	Utsläpp av renat avloppsvatten kräver tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.

§ 7 Upplag och deponier

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Permanent upplag av skogsprodukter såsom ved, bark, timmer, sågat virke, sågspån för annat ändamål än uppvärmning av eget bostadshus är förbjudet .	Samma som primär skyddszon.
Tillfälliga upplag av skogsprodukter såsom ved, bark, timmer sågat virke, sågspån för annat ändamål än uppvärmning av eget bostadshus under längre tid än en avverkningsäsong (1 år) kräver tillstånd	Samma som primär skyddszon.

av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	
Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudna .	Samma som primär skyddszon.
Upplag av vägsalt samt saltblandad sand är förbjudet .	Upplag av saltinblandad sand kräver tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför den primära skyddszone är förbjudet .	Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför den sekundära skyddszone är förbjudet .
Tillfälliga eller permanenta upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller av massor som är förorenande, är förbjudna .	Samma som primär skyddszon.

§ 8 Vägar

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Spridning av vägsalt samt saltblandad sand vid andra förhållanden än halka eller prognostiserad halka är förbjudet .	Samma som primär skyddszon.
Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, erfordrar tillstånd från miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Nyanläggning av väg är förbjuden om inte nödvändiga skyddsåtgärder vidtas för att hindra förorening av ytvatten och grundvatten.	Samma som primär skyddszon.
Användning av spillolja, eller därmed liknande produkter, som	Samma som primär skyddszon.

dammbindningsmedel är förbjudet .	
--	--

§ 9 Täkter och markarbeten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Schaktningsarbeten erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Pålning erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Spontning erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Materialtäkt är förbjudet .	Materialtäkt är förbjudet .
Husbehovstäkt erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Muddring erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Underjordsarbete erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Borrning som kan påverka vattentillgång eller vattenkvalitet är förbjudet .	Borrning som kan påverka vattentillgång eller vattenkvalitet erfordrar tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Återfyllning med massor som medför risk för förorening av grund- eller ytvatten är förbjuden .	Samma som primär skyddszon.

§ 10 Anläggningar för utvinning energi eller uttag av vatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Ny anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg och mark är förbjuden .	Ny anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg och mark får ej utföras utan tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Befintlig anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark och vatten skall anmälas till miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.
Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark är förbjuden .	Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark får ej utföras utan tillstånd miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.
Befintlig anläggning för uttag av vatten från berg och mark skall anmälas till miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.	Samma som primär skyddszon.

§ 11 Transporter

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Transport av farligt gods på ej anvisade leder är förbjudet .	Samma som primär skyddszon.

§ 12 Övrigt

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Djurhållning är förbjuden .	Samma som primär skyddszon.

pm02s 2008-04-30

<p>Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, och som inte regleras i andra paragrafer i dessa skyddsföreskrifter, är förbjuden.</p>	<p>Samma som primär skyddszon.</p>
<p>Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra miljöfarliga kemiska produkter får ej ske utan tillstånd av miljö- och byggnämnden i Gnesta kommun.</p>	<p>Samma som primär skyddszon.</p>
<p>All hantering som medför att outnyttjade eller på annat sätt kasserade eller överblivna läkemedel når yt- eller grundvatten är förbjuden.</p>	<p>Samma som primär skyddszon.</p>

BILAGA A:**ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR I ANSLUTNING TILL
SKYDDSFÖRESKRIFTERNA****Mål**

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl. Mark- och vattenområden ska användas för lämpligaste ändamål där användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning ska ges företräde. Vid en avvägning mellan konkurrerande intressen ska det ändamål som på lämpligaste sätt främjar god hushållning prioriteras.

Syfte

Syftet med dessa föreskrifter är att säkerställa ett tillräckligt skydd för Hållsta samfällighets grundvattentäkt, både på kort sikt och på mycket lång sikt. Vattnets kvalitet skall bibehållas eller förbättras. Vattenförekomsten skall skyddas mot skador och olägenheter som kan orsakas av föroreningar eller annan påverkan, så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I miljöbalkens 2 kap finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom skall densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna skall gälla från den tidpunkt vattenskyddsområdet inrättas. Enligt 7 kap 22 § miljöbalken skall skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreliggande föreskrifter i kraft senast på dagen två år efter skyddsföreskrifternas fastställande om inget annat meddelas av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas och får verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast på dagen två år efter ikraftträdandet lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 8 § miljöbalken (1998:808).

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter att dessa föreskrifter fastställts.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill, läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning mm, regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. De föreslagna föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infråas på grund av skyddsföreskrift. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Tillsynsmyndighet

Skyddsområdet och skyddsföreskrifterna fastställs av länsstyrelsen Södermanlands län. Därmed är även Gnesta kommun tillsynsmyndighet.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna för sakägare inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Skyltning

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området skall finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Vattentäktens huvudman ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras ska skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen för vattentäkten men bekostas av verksamhetsutövaren. Skylt skall monteras av verksamhetsutövaren i omedelbar närhet till påfyllningsstället.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor och kan bli förknippat med villkor. Som förutsättning för sådant tillstånd gäller att verksamhetsutövaren kan visa att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för yt- eller grundvattenförekomsten. I de fall anmälan krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt miljöbalken kap. 9 (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), kap. 11 (vattenverksamhet) eller kap. 12 (jordbruk och annan verksamhet) eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken. Om tillstånd meddelas enligt miljöbalken eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken efter det att dessa föreskrifter trätt i kraft krävs inte tillstånd enligt dessa föreskrifter.

Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen meddela dispens från dessa föreskrifter. Länsstyrelsen kan medge dispens efter att ha hört berörda

kommunala myndigheter. I samband med sådan prövning kan kommunfullmäktige föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening.

I samband med sådan prövning kan dispensprövande myndighet föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap. 2 § miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Vattentäktsverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

Tolkning

Vid osäkerhet vad gäller tolkning av karta med vattenskyddsområdet eller skyddsföreskrifter ska kontakt tas med tillsynsmyndighet för klarläggande.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen. Överklagandet skall ha inkommit till beslutsmyndigheten senast Y dag Y månad Y år (här anges datum tre veckor efter det att beslutet kungjorts sista gången i ortstidning).

BILAGA B:**ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET****Förslag till allmän text**

Hållsta samfällighets vattenskyddsområde är indelat i tre **skyddszoner – vattentäktszoner (en för varje brunn), primär och sekundär skyddszon** enligt nedan beskrivna kriterier, vilka baseras på Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2003:6. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Vattentäktszon

Syftet med vattentäktszonen är att säkra ett effektivt närskydd för en vattentäkt. Principen är att området ska vara otillgängligt för andra än verksamhetsutövaren. Området ska vara inhägnat eller överbyggt och försett med lås. Vattentäktszonen avgränsas som ett område kring uttagsbrunnen.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Vid identifiering av primär skyddszon för grundvatten måste särskilt känsliga (sårbara) inströmningsområden beaktas. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med uttagsbrunnarna.

Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet. Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden i grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära skyddszonen. I de fall området nära vattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en starkt uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstid i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den sekundära zonen.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög yt- och grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära zonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för

grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

BILAGA C:**DEFINITIONER AV BEGREPP****Förslag till allmän text****Anvisade leder**

I Sverige Atlas 2004: Vägval finns rekommenderade transportvägar för farligt gods som utarbetats av respektive länsstyrelse i samarbete med kommuner, näringsliv och räddningstjänst.

Avfall

Hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i enskilda tunnor för regelbunden sophämtning, är ej att betrakta som avfall. Komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten är ej heller att betrakta som avfall.

Avverkning

Med avverkning avses fällning och upparbetning av träd samt därmed sammanhängande arbeten. Med avverkning avses ej plockhuggning eller gallring.

Avverkningssäsong

Enligt skogsencyklopedin definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Deponering

Med deponering avses här uppläggning och förvaring av avfall på marken där avfall förvaras under längre tid än ett år.

Djurenhet

Med djurenhet avses definition enligt miljöbalken (i bilaga till 1998:899).

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor

Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsobjekt, det vill säga från ett område, en deponin, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala tillsynsmyndigheten för frågor som rör förorenad mark.

Gallring

Med gallring avses här uttunning eller utglesning av växtbestånd med syfte att bereda kvarstående plantor bättre utrymme och utvecklingsmöjligheter.

Grävning

Med större grävningsarbeten avses här att åstadkomma grop i marken för större yta än för ett enfamiljshus. Mindre grävningsarbeten inom tomter samt nyanläggande och underhåll av vatten-, avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar inkluderas ej.

Hantering

Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov. En husbehovstäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas ej som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

Hushållsbehov

Med hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av ett enskilt bostadshus ska också anses vara hushållshantering.

Hushållspillvatten

Med hushållspillvatten avses här bad-, disk-, tvätt- och toalettvatten.

Infiltrationsanläggning

Med infiltrationsanläggning avses anläggning där avloppsvattnet avleds till grundvattenmagasin. Exempel på infiltrationsanläggning är stenkista, förstärkt infiltration och infiltrationsbrunn (Naturvårdsverkets allmänna råd 87:6).

Kemiskt bekämpningsmedel

Med kemiskt bekämpningsmedel avses en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Materialtäkt

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Orenat avloppsvatten

Med orenat avloppsvatten avses avloppsvatten som ej behandlats i en av tillsynsmyndigheten godkänd reningsanläggning.

Plockhuggning

Med plockhuggning avses här en skogsbruksmetod varvid enstaka träd och grupper av grova träd avverkas.

Schaktning

Med större schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av en enskild villa. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas ej av tillståndsplikt.

Spillvatten

Spillvatten, liksom hushållspillvatten, definieras här som bad-, disk-, tvätt- och klosettwater (Naturvårdsverket 87:6).

Transport av farligt gods

Farligt gods är den sammanfattade benämningen på ämnen och produkter, som har sådana farliga egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom och annat gods, om de inte hanteras rätt under transport. Formellt utgör farligt gods sådana ämnen och föremål vars transport är reglerad i ADR-S och RID-S.

Begreppet transport omfattar förflyttning av godset med ett transportmedel samt lastning och lossning, förvaring och annan hantering som utgör ett led i förflyttningen.

Underjordsarbete

Med underjordsarbete avses ej borrhning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från jord och berg. Ej heller schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande.

Schaktningsarbeten på utstakat område för mindre anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa avses ej.

Upplag

Med upplag avses här plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej att betrakta som upplag.

Yrkesmässig

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.

BILAGA D:**GENERELLA BESTÄMMELSER OCH INFORMATION**

Under **Generella bestämmelser** anges exempel på hänvisningar och referat av annan lagstiftning och förordningar som gäller generellt. Dessa restriktioner gäller antingen överallt eller aktiveras av annan lagstiftning då ett vattenskyddsområde inrättas och kan därmed inte anses vara orsakade av skyddsföreskrifterna för ett specifikt vattenskyddsområde. Under **Information** anges allmänna rekommendationer och anvisningar för verksamheter inom skyddsområdet som anses vara speciellt viktig. Sammanställningen är inte fullständig; det kan finnas eller kan komma att finnas ytterligare regleringar.

Generellt för all verksamhet, både inom och utanför vattenskyddsområden gäller **Miljöbalkens allmänna hänsynsregler (2 kap)**. Miljöbalken riktar sig primärt till verksamhetsutövaren och den som vidtar en åtgärd. Det är således de som tillhör dessa målgrupper som i första hand har ansvar för att reglerna följs. Detta innebär att hänsynsreglerna riktar sig till alla som gör något som kan inverka negativt på Miljöbalkens mål - en hållbar utveckling - d.v.s. alltifrån den som bedriver någon form av miljöfarlig verksamhet till den som är konsument eller medlem av ett hushåll.

Petroleumprodukter m.m.**Generella bestämmelser:**

Inom vattenskyddsområde gäller särskilda bestämmelser vid hantering av brandfarliga vätskor enligt **Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24)** samt **Naturvårdsverkets föreskrifter om ändring av föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2006:16)**.

Enligt dessa föreskrifter gäller i vattenskyddsområdet bland annat krav på sekundärt skydd för cisterner eller lösa behållare som rymmer mer än 250 liter brandfarlig vätska. Det sekundära skyddet ska rymma minst hälften av lagrad vätskevolym, dock minst den största behållarens volym. Detta krav gäller dock inte i vattenskyddsområdet tertiär skyddszon ej heller i cisterner i pannrum eller motsvarande i bostadshus som är under regelbunden uppsikt. Befintliga cisterner och lösa behållare med tillhörande rörledning som kommer att omfattas av ett vattenskyddsområdes sekundära skyddszon skall ha ett sekundärt skydd inom tre år från det att beslutet att inrätta

vattenskyddsområdet vunnit laga kraft. Befintliga cisterner och rörledningar som installerats före den 6 juni 1990, som saknar sekundärt skydd men har ett gott korrosionsskydd ska kontrolleras med ett intervall av 6 år. Anordningar som saknar gott korrosionsskydd ska besiktigas med intervallet 3 år.

I **NFS 2003:24**, ställs också särskilda krav på att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, ska utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Vidare ska informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde.

Information:

Brandfarliga vätskor (petroleumprodukter) är mycket besvärliga föroreningar i detta sammanhang. Det räcker t ex med en liter dieselolja för att göra en miljon liter vatten odrickbart. Det medför dock ingen hälsorisk att dricka vattnet vid låga halter, även om det luktar och smakar illa. Oljeföroreningar kan bli kvar under mycket lång tid (flera år) i mark och grundvatten.

Växtnäringsämnen m.m.

Generella bestämmelser:

I **Förordning (SFS 1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket** finns krav på utformning av lagringsutrymmen för stallgödsel, bestämmelser för påfyllning av flytgödsel- och urinbehållare samt bestämmelser om täckning av flytgödsel- och urinbehållare. Bland annat anges att utrymmen för lagring av stallgödsel ska vara så utformade att avrinning eller läckage till omgivningen inte sker. I **Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, SJVFS 2006:66**, finns bland annat föreskrifter om spridning av stallgödsel.

I **statens jordbruksverks föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, SJVFS 2004:62**, är spridning av gödselmedel förbjuden på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark inom känsliga områden. Till känsliga områden hör hela ytan i Munkedals kommun.

Skogsvårdslagen (1979:429) samt **Skogsvårdsförordningen (1993:1096)** reglerar skogsbruk.

Information:

Med hantering av växtnäringsämnen regleras endast människans hantering av gödsel. Avföring från lösgående betesdjur omfattas ej av restriktionen.

Vid avverkning och hantering av växtnäringsämnen inom skogsbruk bör råden och anvisningarna i Skogsstyrelsens rapport "Skogsbruk vid vatten" följas. Inom den primära zonen bör dikning och maskinell markberedning undvikas.

Bekämpningsmedel

Generella bestämmelser:

Enligt **Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS 1997:2)** får dessa inte yrkesmässigt användas utan tillstånd inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i **Naturvårdsverkets allmänna råd om spridning av kemiska bekämpningsmedel (97:3)** och **Naturvårdsverkets allmänna råd för tillståndsprövning enligt 14 § SNFS 1997:2 rörande användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde (NFS 2000:7)**.

Bestämmelsen om spridning av bekämpningsmedel (**SNFS 1997:2**) innebär att den som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos kommunala nämnden för miljöfrågor. Nämnden ska sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillstånd kan medges eller inte, och om tillstånd ges meddela under vilka förutsättningar detta gäller. Syftet med bestämmelsen är att kunna skydda vattenförsörjningen såväl genom att förebygga föroreningar av vattentäkter som att vidta åtgärder vid förorenade täkter.

Enligt **miljöbalken 14 kap. 19 §** får inte kemiska eller biologiska bekämpningsmedel som är avsedda för att bekämpa lövsly spridas över skogsmark (gäller generellt i hela landet).

Information:

Extra försiktighet bör iakttas vid användning av kemiska bekämpningsmedel på hårdgjorda eller grusade ytor eller i anslutning till dricksvattenbrunn, diken, dräneringsbrunnar, eller ytvattendrag. Vid osäkerhet angående förekomst av brunnar bör kontakt tas med det kommunala miljökontoret för upplysning.

Upplag och deponier

Generella bestämmelser:

För deponering av avfall gäller Naturvårdsverkets **Förordning (SFS 2001:512) om deponering av avfall**, vilken bland annat syftar till att förebygga och minska de negativa effekter deponering av avfall kan orsaka på förorening av yt- och grundvatten.

Avloppsanläggningar

Generella bestämmelser:

Det krävs tillstånd enligt miljöbalken att inrätta avloppsanordningar till vilka vattentoaletter ska anslutas. Motsvarande gäller vid anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning (**SFS 1998:899**). Det finns en särskild hänsynsregel när det gäller avloppsvatten i **miljöbalken 9 kap. 7 §**. Den säger att avloppsvatten ska avledas och renas så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. Befintliga anläggningar ska uppfylla miljöbalkens krav.

Vid utformning och skötsel av enskilda avloppsanläggningar gäller **Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2006:7) om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten**. Här anges bland annat att den som inrättat eller driver en avloppsanordning bör ha sådan kunskap att anordningen underhålls och sköts så att dess funktion säkerställs. Bedömningen av vilken skyddsnivå som behövs bör göras utifrån naturgivna och andra förutsättningar för området ifråga. Till exempel ska hög skyddsnivå gälla om skyddsområde för yt- eller grundvattentäkter finns inom anordningens påverkansområde och anordningen kan befaras bidra till olägenheter beträffande tillgången till vatten eller vattnets kvalitet i dessa täkter. Bedömningen görs av tillsynsmyndigheten.

Täkter och markarbeten

Generella bestämmelser:

Täktverksamhet regleras av **miljöbalken 9 kap.** samt **Förordning (SFS 1998:904) om täkter och anmälan för samråd**. Materialtäkt såsom grustäkt kräver tillstånd enligt miljöbalken 9 kap § 6. Bortledning av grund- eller ytvatten i samband med täktverksamhet kräver tillstånd enligt **miljöbalken 11 kap § 9**.

Information:

Vid täktverksamhet ska särskilt risken med spill och läckage från arbetsfordon beaktas. Det åligger täktinnehavaren att tillse att deponering av avfall ej sker i täktområdet. Tillfartsvägar ska så långt som det är möjligt vara avspärrade. Utbrutna områden ska snarast återställas med ett skyddande vegetationstäck.

Anläggningar för utvinning av energi eller uttag av vatten

För nyetablering av energianläggningar gäller **Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**. Enligt 17 § i denna förordning krävs anmälan till den kommunala nämnden för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.

Information:

Befintliga anläggningar är inte tillståndspliktiga enligt dessa skyddsföreskrifter, men ska uppfylla Miljöbalkens krav, det vill säga de allmänna hänsynsreglerna. För nyanläggning av energianläggningar gäller sedan tidigare anmälningsplikt. Om en befintlig anläggning inte redan har anmälts till den kommunala nämnden för miljöfrågor bör detta göras av den som äger anläggningen.

Transporter**Generella bestämmelser:**

Vid transport av farlig gods gäller **Lag (SFS 1982:821) om transport av farligt gods**. Här anges bland annat att man vid transport ska vidta sådana åtgärder och försiktighet som fordras för att hindra eller motverka att det farliga godset orsakar skador på människor, djur, egendom och i miljön.

Enligt **Förordning (SFS 1982:923) om transport av farligt gods** ska transportmedel, enhetslastanordningar, behållare, emballage och annan transportmateriel, med hänsyn till material, konstruktion, utförande och utrustning uppfylla de transportsäkerhetskrav som transportmyndigheterna föreskriver.

Övrigt

Generella bestämmelser:

För miljöfarlig verksamhet gäller **miljöbalken 9 kap. samt Förordning (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.**

Körning i terräng med motordrivet fordon regleras av **Terrängkörningslag (SFS 1975:1313)** med tillhörande **Terrängkörningsförordning (SFS 1978:594)**. Här anges bland annat att körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk alltid är förbjuden på barmark och att den är förbjuden på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog samt på snötäckt jordbruksmark, om det inte är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på marken.

Information:

Avyttring av överblivna eller outnyttjade läkemedel via avlopp till exempel via spillvatten, hushållsvatten eller annat avloppsvatten kan medföra att oönskade preparat och ämnen når yt- eller grundvatten. Överblivna eller outnyttjade läkemedel bör lämnas till apotek.